

HVORDAN VED JEG, HVILKEN TYPE PSYKOLOGISK UNDERSØGELSE OG METODE DET ER?

KVANTITATIV METODE

En metode, hvor man ønsker svar på:

HVORDAN

Man ønsker at finde frem til det almene, det generelle, tendenser, mønstre og det typiske i den måde, mennesker fungerer på.

Data udtrykt i tal – fx antal svar, antal skilsmisser, procentandele

HYPOTESE: Hvad er undersøgelsens hypotese?

EMPRI: Overvej hvilken type empiri/data er der behov for, for at besvare hypotesen?

Data udtrykt i form af samtaler og udsagn, der gør rede for tanker, følelser eller handlinger hos de deltagende

KVALITATIV METODE

En metode, hvor man ønsker svar på:

HVORFOR

Man ønsker at finde frem til det særlige, specifikke, få dybere indblik og forståelse for det bagvedliggende

EKSPERIMENT

Hvad er det: Test af en hypotese ved at undersøge, hvordan forsøgsdeltagere reagerer på bestemte påvirkninger, samtidig med at forskeren ideelt set har fuldstændig kontrol over, at ingen forstyrrende faktorer påvirker eksperimentet.

Formål: Undersøge kausalitet (årsagssammenhæng). Den påvirkning, som forskeren udsætter forsøgsdeltagerne for, kaldes den uafhængige variabel (x), forsøgsdeltagerens måde at reagere på overfor påvirkningen kaldes den afhængige variabel (y). Hvis man ændrer på x, hvad sker der så med y?

Hvordan: Forskerne udsætter deltagerne for en eller flere påvirkninger og måler virkningen.
Huskeregul til kritisk vurdering: Som regel høj intern validitet, da der er stor grad af kontrol, men risiko for lav økologisk validitet, da adfærd kan være påvirket af unaturlige omgivelser

SPØRGESKEMA

Hvad er det: Kan både være en selvstændig psykologisk undersøgelse eller et metodisk værktøj i en anden undersøgelse.

Formål: Indhente stor mængde empiri på kort tid. Mange spørgsmål med mange svar, hvortil besvarelsenerne kan kvantificeres og beregnes statistisk.

Hvordan: Forskerne indhenter oplysninger fra mange mennesker ved hjælp af faste svarkategorier.

Huskeregul til kritisk vurdering: Meget vigtigt at være obs. på repræsentativitet (ekstern validitet) og selvrapportering (intern validitet)

KVANTITATIV OBSERVATION

Hvad er det: Kan både være en selvstændig psykologisk undersøgelse eller et metodisk værktøj i en anden undersøgelse (fx i et eksperiment).

Formål: At undersøge et fænomens forekomst hos en bestemt gruppe og ikke nødvendigvis at bestemme kausalitet.

Hvordan: Forskerne observerer direkte en eller flere faktoreres forekomst hos et eller flere individer og noterer hyppigheden i skemaer (derfor kvantitativ).

Huskeregul til kritisk vurdering: Hvis deltagerne ikke ved, at de bliver observeret, resulterer det ofte i høj økologisk validitet med risiko for lav intern validitet, da forskerne ikke har kontrol. Omvendt hvis deltagerne ved, at de bliver observeret (typisk som del af eksperiment).

INTERVIEW

Hvad er det: En samtale med et eller flere individer om et specifikt emne

Formål: At indhente oplysninger om den måde, de interviewede oplever deres livsverden på. Giver forskerne et indblik i, hvordan mennesker ser på og forstår deres eget liv eller bestemte begivenheder i deres liv. Formålet er ofte at finde frem til særlige mønstre eller dynamikker, der præger et menneskes liv eller præger de sociale samspil i en gruppe.

Hvordan: Af tidsmæssige grunde vil en interviewundersøgelse ofte kun bestå af interview med et begrænset antal mennesker. Det kræver lang tid at afholde dem, og især tager det langt tid at efterbehandle dem.

Huskeregul til kritisk vurdering: Vigtigt ikke at vurdere et interview efter kvantitative standarder. Et interview vil aldrig være objektivt eller give mulighed for statistiske beregninger, men det er heller ikke ønsket. I et interview er dybden, det særlige og specifikke i fokus. Obs. på at et interviews eksterne validitet kan styrkes, hvis veletablerede teorier kan underbygge interviewets konklusioner.

CASESTUDIE

Hvad er det: Casestudier (case: tilfælde) er en kvalitativ og dybdeborende undersøgelsesmetode af en enkelt eller nogle få personer.

Formål: At gå i dybden med få tilfælde. Giver forskerne et indblik i menneskers liv og tanker eller bestemte begivenheder i deres liv.

Hvordan: Man kan både kan benytte sig af observation, interview, test af forskellig art og skriftlige kilder på samme tid.

Huskeregul til kritisk vurdering: Casestudier har deres klare begrænsninger, idet de kun udtaler sig om ét enkelt eller få tilfælde. Dermed er der stor usikkerhed ift. at generalisere. På den anden side er muligheden for at komme dybden og få mange detalier med i undersøgelsen stor i casestudier.

KVALITATIV OBSERVATION

Hvad er det: Kan både være en selvstændig psykologisk undersøgelse eller et metodisk værktøj i en anden undersøgelse (fx i en case eller eksperiment). Kan anvendes i forhold til at observere både enkeltpersoner, sociale situationer, begivenheder og forløb over tid.

Formål: At observere et bestemt fænomen hos en gruppe, hvor det er muligt at se, hvad folk gør, har på, hvordan gruppens dynamik er mm. Det handler om at genere data, vi kan tolke på.

Hvordan: Forskeren kigger på fx adfærd, sprog, tøj og noterer iagttagelser og tanker.

Huskeregul til kritisk vurdering: Hvis deltagerne ikke ved, at de bliver observeret, resulterer det ofte i høj økologisk validitet med risiko for lav intern validitet, da forskerne ikke har kontrol. Omvendt hvis deltagerne ved, at de bliver observeret.

TYPER AF KVANTITATIVE UNDERSØGELSESMETODER

KVALITATIV UNDERSØGELSESMETODE

METODETRANGULERING = BRUG AF FLERE METODER:

Psykologiske undersøgelser kan gøre brug af forskellige metoder i samme undersøgelse. Det kan være et psykologisk kvantitativt eksperiment, der er suppleret med kvalitative interviews. Dette styrker undersøgelsen RELIABILITET.